

Ser dona, ser home en relació de diferència

Moltes dones, després de portar anys de pràctica política de relació entre dones, i essent conscients del guany que per a les nostres vides ha suposat el pensament de la diferència sexual, sentim la necessitat i també el desig d'obrir un intercanvi, una relació de pràctica política des de la diferència, també, amb homes. Fonamentalment, començant amb aquelles relacions rellevants que esculli cada dona: de vegades és la parella, de vegades és un amic, de vegades és un company de feina, de vegades és un company amb qui compartir un projecte de millora de la ciutat, etc. Els fruits de la pràctica política d'entre-dones són i han estat immensos per a moltes, perquè hem pogut desplaçar-nos del que ens ve donat i començar un gest simbòlic nou, nomenant des de nosaltres el món i la relació que desitgem amb ell. Així, hem pogut nomenar també de nou la relació amb l'altre sexe, -més enllà de la contraposició dialèctica que mira la relació entre els sexes com una oposició jeràrquica-, partint de l'existència d'un món habitat per homes i per dones; partint que és possible obrir la relació de diferència entre sexes.

Algunes dones hem obert un camí d'exploració i d'escolta amb l'altre sexe seguint la inspiració de l'amor a la relació i seguint la veracitat que guia el sentit de l'alteritat que el nostre propi cos ens la mostra. Hem començat aquest intercanvi en primer lloc perquè, com diu Lia Cigarini, estem convençudes que la pràctica política de les dones que posa en el

centre la modificació de sí i la relació amb les i els altres té una força de modificació d'allò real que val per a les dones i per als homes. I, en segon lloc, perquè a moltes ens mou, pel mateix sentit de l'alteritat que volem desplegar, el desig de buscar una relació de benestar, una relació amorosa amb l'altre sexe partint d'una escolta i d'una mirada sinceres que possibilitin l'intercanvi de veritat.

Busquem el sentit d'intercanvi que es genera quan una i altre no pressuposa les necessitats i els desitjos de l'altre, sinó que comença amb un gest polític: la intenció de modificació de sí en relació. Aquest gest polític el possibilita l'obertura a l'amor i és polític perquè modifica la relació històrica entre els sexes. Només l'obertura amorosa pot desplaçar en la relació, quan ens deixem, el partir de "jo" i posar en l'inici de la relació el partir de "sí" que és desig de dir des de cadascuna i cadascú el sentit del món i la seva relació amb ell. El partir del "jo" o de l'ego estanca la possibilitat d'obertura i de disponibilitat amoroses perquè el centre és l'autoafirmació constant i el protagonisme arrogant sense atendre al desig d'existència propi i d'allò que és altre.

L'ego mata i avorta la pràctica política de la relació perquè no pot reconèixer el que és i, per tant, no pot rebre la riquesa de la disparitat entre dones i homes, i així, mor la capacitat de fer actuar la riquesa de la diferència sexual. Aquest és el treball que hem de fer dones i homes, de manera diferent. No és per casualitat que hàgim començat les dones a plantejar que l'amor és el cor de la política entre els sexes. Els homes, com mostren alguns textos que presentem, estan molt més perduts en aquest camí amorós que obre la disponibilitat a acollir l'alteritat perquè, en separar-se de l'origen, en trencar amb l'ordre simbòlic de la mare, el seu actuar i el seu nomenar el món la majoria de vegades no està arrelat al que mou la vida de veritat que és l'amor a la relació.

Hi ha una dificultat més masculina que femenina per a l'intercanvi amb llibertat entre els sexes. Una de les dificultats és la capacitat de mirar-se per dins i commoure's —moure's en relació a, anar cap a allò altre de sí i des d'aquí començar una nova contractació entre sí i sí i amb allò que

és altre que només l'amor pot facilitar. Alguns homes estan percebent que, reconeixent i agraint el llegat de les dones, poden situar-se des d'un altre lloc per fer aflorar i explorar la seva riquesa i la seva diferència masculina lliure per començar relacions molt més fructíferes i amoroses entre els sexes que moltes dones i cada vegada més homes desitgem.

Ser mujer, ser hombre en relación de diferencia

Muchas mujeres, después de llevar años de práctica política de relación entre mujeres, y siendo conscientes de la ganancia que para nuestras vidas ha supuesto el pensamiento de la diferencia sexual, sentimos la necesidad y también el deseo de abrir un intercambio, una relación de práctica política desde la diferencia, también con hombres. Fundamentalmente, empezando por las relaciones relevantes que cada mujer tenga y escoja: a veces es la pareja, a veces es un amigo, a veces un compañero de trabajo, a veces un compañero con quien se comparte un proyecto de mejora de la ciudad, etc. Los frutos de la práctica política del entre-mujeres son y han sido inmensos para muchas, porque hemos podido desplazarnos de lo que nos ha sido dado y empezar un gesto simbólico nuevo, nombrando desde nosotras el mundo y la relación que queremos y deseamos con él. Así, hemos podido nombrar también de nuevo la relación con el otro sexo, -más allá de la contraposición dialéctica que mira la relación entre los sexos como una oposición jerárquica-, partiendo de la existencia de un mundo habitado por hombres y por mujeres; partiendo de que es posible practicar la relación de diferencia entre los sexos.

Algunas mujeres hemos abierto un camino de exploración y de escucha con el otro sexo siguiendo la inspiración del amor a la relación y siguiendo la veracidad que guía el sentido de la alteridad que nuestro propio cuerpo nos muestra. Hemos empezado este intercambio en

primer lugar porque, como dice Lia Cigarini, estamos convencidas de que la política de las mujeres que pone en el centro la modificación de sí y la relación con las otras y los otros tiene una fuerza de modificación de lo real que vale para mujeres y para hombres. Y, en segundo lugar, porque a muchas nos mueve, por el mismo sentido de la alteridad que queremos desplegar, el deseo de buscar una relación de bienestar, una relación amorosa con el otro sexo partiendo de una escucha y de una mirada sinceras que dispongan al intercambio verdadero.

Buscamos el sentido del intercambio que se genera cuando una u otro no presupone las necesidades y los deseos del otro, sino que empieza con un gesto político: la intención de modificación de sí en relación. Este gesto político lo posibilita la apertura al amor y es político porque modifica la relación histórica entre los sexos. Solo la apertura amorosa puede desplazar en la relación, cuando nos dejamos, el partir del "yo" y poner en el inicio de la relación el partir de "sí" que es deseo de decir desde cada una y cada uno el sentido del mundo y su relación con él. El partir del "yo" o del ego estanca la posibilidad de apertura y de disponibilidad amorosas porque el centro es la autoafirmación constante y el protagonismo arrogante sin atender al deseo de existencia propio y de lo otro de sí.

El ego mata y aborta la práctica política de la relación porque no puede reconocer lo que es y, por tanto, no puede recibir la riqueza de la disparidad entre mujeres y hombres, y así muere la capacidad de hacer actuar la riqueza de la diferencia sexual. Este es el trabajo que debemos hacer mujeres y hombres, de manera diferente. No es por casualidad que hayamos empezado las mujeres a plantear que el amor es el corazón de la política entre los sexos. Los hombres, como muestran algunos textos que presentamos, están muy perdidos en este camino amoroso que abre a acoger la alteridad porque, al separarse del origen, al romper con el orden simbólico de la madre, su actuar y su nombrar el mundo la mayoría de veces no está enraizado en lo que mueve la vida de verdad, que es el amor a la relación.

Hay una dificultad más masculina que femenina para el intercambio con libertad entre los sexos. Una de las dificultades es la capacidad de mirarse por dentro y conmoverse –moverse en relación a, ir hacia lo otro de sí- y desde ahí empezar una nueva contratación entre sí y sí y con lo otro, que solo el amor puede facilitar. Algunos hombres están percibiendo que, reconociendo y agradeciendo el legado de las mujeres, pueden situarse en otro lugar desde el cual hacer aflorar y explorar su riqueza y su diferencia masculina libre, para entablar relaciones mucho más fructíferas y amorosas entre los sexos, relaciones que muchas mujeres y cada vez más hombres desean.